

พ. 5

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 4037
วัน 25 ส.ค. 2552

ด่วนมาก

ที่ กค 1006/ 14132

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๕.....

24 สิงหาคม 2552

เรื่อง สถาบันการเงินชุมชนในระบบอิสลาม (Islamic micro credit)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว(ล) 12093

ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2552

25 ส.ค. 2552

จัดเข้าวาระ.....

ตามที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง สถาบันการเงินชุมชนในระบบอิสลาม (Islamic micro credit) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการว่า ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันและกลุ่มธรรมชาติทางการเงินระดับชุมชนในระบบอิสลาม เพื่อให้ชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามได้มีสถาบันการเงินในระดับชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ คำสอนตามหลักการศาสนา และดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังขอเรียนข้อมูลเพิ่มเติมและข้อสังเกตเพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามแนวนโยบายที่กระทรวงมหาดไทยเสนอมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

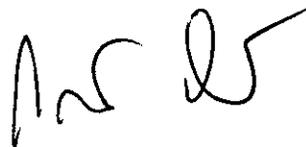
1. ในปัจจุบันมีแหล่งเงินทุนมากมายที่ลงสู่ชุมชน ทั้งในรูปแบบของสถาบันการเงิน นโยบายของรัฐที่สนับสนุนกองทุนให้ชุมชนบริหารจัดการ เช่น กองทุนหมู่บ้าน กองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน กองทุนหมุนเวียนอาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เงินค่าน หรือแม้กระทั่งเงินกู้ นอกกระบบ ส่งผลให้คนในชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่าย แต่ในขณะเดียวกันอาจเป็นการทำให้เกษตรกรมีหนี้สินซ้ำซ้อนมากขึ้นจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ กัน แม้กระนั้นก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการแหล่งทุน และประชาชนก็ยังขาดทักษะทางด้านการจัดการการเงิน ดังนั้นในการสนับสนุนสถาบันการเงินระดับชุมชนในระบบอิสลามให้มีศักยภาพ จะต้องให้ความรู้และเพิ่มทักษะทางด้านการจัดการการเงินแก่ประชาชนและผู้บริหารสถาบันการเงินระดับชุมชน ส่งเสริมค่านิยมให้ชุมชนเกิดการออมเพิ่มมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมที่ไม่หลงไปตามกระแสนิยม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชนผ่านการพัฒนาด้านคุณธรรมและจิตสำนึกของการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยอาศัยหลักคำสอนทางศาสนาในการสนับสนุนค่านิยม

ที่ถูกต้อง เช่น หลักจริยธรรมซึ่งกำหนดให้การทำธุรกรรมห้ามจ่ายหรือเก็บดอกเบี้ย ห้ามเล่นการพนัน และรับรายได้อันมิบังควร ห้ามการควบคุมราคาและบิดเบือนราคา ซึ่งหลักการดังกล่าวจะส่งเสริมให้ประชาชนทำธุรกรรมต่าง ๆ อย่างรัดกุมและรอบคอบ หรือระบบชะกาด (ทานบังคับ) ซึ่งช่วยสนับสนุนการสร้างสวัสดิการในชุมชน

2. ปัจจุบันมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุนสินเชื่อสู่ชุมชนซึ่งรวมไปถึงการให้ความสำคัญกับสถาบันการเงินระดับชุมชนในระบบอิสลามมากขึ้น โดยในส่วนของกระทรวงการคลังก็มีหลายโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการสินเชื่อรากหญ้า i-bank (Islamic Micro Finance) ซึ่งดำเนินการผ่านธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย เพื่อให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเงินทุนแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษสำหรับ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการธนาคารต้นแบบในระบบอิสลามซึ่งดำเนินการโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ในรูปแบบของการรวบรวมเงินจากการออมในธนาคารโรงเรียน แล้วนำไปฝากต่อใน ธ.ก.ส. ในระบบอิสลาม ขณะเดียวกัน ธ.ก.ส. จะส่งเจ้าหน้าที่ไปให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการในระบบการเงินอิสลาม ปัจจุบันดำเนินการไปแล้วกว่า 94 สาขาใน 30 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจากการดำเนินโครงการต่าง ๆ พบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนขาดการประสานงานและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากข้อจำกัดของหน่วยงาน ดังนั้น เมื่อมีการดำเนินการตามนโยบายสนับสนุนสถาบันการเงินระดับชุมชนในระบบอิสลาม ควรต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ในขณะเดียวกันก็จะเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากรระหว่างกัน เช่น การแลกเปลี่ยนวิทยากร และการจัดโครงการร่วมกัน เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3218 โทรสาร 0 2618 3367